

VIỆC CHU CẤP
DÂN ĐỐI NGHÊ-TINH

1) Tiền gửi bằng đến quan Chánh
Số : 27.800\$28

quả phước. Còn công việc phát chẩn, cường lợi có hợp sức cùng quan Sát thì dầu đó cũng dễ làm được chứ đâu cần thiện công bằng. Bao giờ cũng có quan thầy bằng. Bao giờ, nào phát gạo, nào phát thuốc, song số người nghèo cực rải rác nhiều nơi, dầu sao cũng có chỗ sơ suất, nhưng chúng tôi vẫn hết sức thu thập cho bớt dần. Cứ huyện to thì lập 5 sở phát, huyện nhỏ thì 3, 4 sở, cộng tất cả 28 sở. Trước còn mỗi ngày phát 1 lần, mỗi người một bó gạo, sau xem có chỗ bất tiện, nên định lại cứ 5 ngày một kỳ phát mỗi người 5 bó. Phát như thế mỗi kỳ phát hết chừng 15 tấn gạo.

chúng 15 tấn gạo.

Những kẻ dối cực trần về tình
xin thời hội chúng tôi cũng đã
phát mấy bà hội viên thỉnh thoảng
nấu cháo phát cơm để cho thêm.
Công việc của hội Châu Cấp tuần
tu như thế nghỉ cũng đã tạm hoàn
bảo, tuy thế, cũng có đến chúng
tôi không xét thấu thì cũng
mong các ngài cử giáo cho
thầy lý làm cảm ọ và hoàn nghèo
lắm.

Nhân tiện xin có lời cảm tạ các
ngài vừa hăng hái và bằng sản phẩm
giúp việc cho hội bấy nay.
Nay kính cáo
An Tĩnh châu cấp hội

**Một đêu không tốt
trong làng báo**

Bản báo số 421 ra ngày 3-10-31, có bài xã thuyết đầu đề : « Đầu tiên kiến tạo một nhà học giả nước ta ».

Trong có nói đến bài « Thiên hạ đại thế luận » 天下大勢論 của ông Ng-Nô-Trạch, mà sắp đặt một bài có đại ý, chắc độc giả đã trông thấy.

Nay thấy một tờ báo ở Hà-thành số 1245 mới ra ngày 8-10 31, trích có đoạn trước sau, bỏ bớt đoạn giữa, công nhiên dâng chính giữa trước nhứt, mà trên dưới không chưa là trích ở báo nào và do người nào viết.

Tờ báo là cũ truyền bá tư tưởng, có lực định cũng không hại gì, song theo lối thì phải ghi ở dưới rằng trích ở báo nào.

Trích một cái tin tức vụn vặt mà nhà báo biết tin trong không khi nào không ghi tin ấy là ở báo nào. Huống là một bài xã thuyết mà công nhiên chiếm lãnh đến hai phần như thế, nghĩ có chừng đó hay không ?

TIẾNG-DÂN

Lạc nhân những muốn vọt xuống xe mà trở lại Đa-thành nói với anh em trong ấy :

Lam việc nghĩa là tốt rồi, nhưng làm mà bị... cần kiếm thì càng tốt hơn.

Khi người ta đói khát thì một xu nhỏ cũng đáng giá nhiều, đừng có nói tiền thừa được nhiều, tiền khá khá cũng không hại

ANNAM LỊCH SỬ

HÃY NÊN

HÚT THUỐC LÁ

JOB

Bài diễn văn của ông
Nghị trưởng
Nguyễn-Trác
đọc tại Hội-dồng thường-niên
viện Dân-biểu ngày 5-10-31

Kinh trình quan Khâm sự
các quan Cơ Mật
ở các nghị

Năm nay chúng tôi được cái hạnh đến nhóm hội đồng trong cái tòa nhà mới mở lối đẹp này của Chánh-phủ lập ra làm nơi công-bồi cho các viên dân cử Tây Nam Trung kỳ, nhất là ngồi giữa tòa nhà này chúng tôi được nghe bài diễn-văn khai-hội của quan Khâm-sứ mời tuyên-bố có quan-hệ đến thời-cuộc hiện-tại và vận-mệnh tương-lai trong nước, thì chúng tôi lại càng lấy làm cảm-dòng.

Trong bài diễn-văn Quan lớn có nói ý tin-cậy vào sự hợp-tác của anh em Dân-biểu chúng tôi, vậy chúng tôi sẽ gần sức làm cho xứng đáng sự tin-cậy ấy. Về phần chúng tôi cũng xin tỏ lòng tin-nhiệm cái chánh-sách ôn-hòa khai-phóng của Ngài đã thi hành từ ba tháng nay, trong mấy tỉnh có việc biến-động, mà đã thấy được nhiều kết-quả. Chúng tôi xin đoán quyết rằng: sẽ cứ theo con đường chánh-chính mà hợp tác với quan lớn, nhất là những khi nghị-dồng với Nam-triều mà ngài đã đề đại lược ở trong hai diễn-văn đó để chúng tôi được dự-ban-luận và tỏ bày ý-kiến cùng với vấn đề cải-lương học vụ mà chúng tôi có nhận được bản dự-thảo.

Chúng tôi thiết tưởng: điều yêu cầu do cũng không lấy gì làm quá đáng, vì chính theo nghị-dịnh ngày 24 Février 1926 sửa lại khoản thứ nhất trong điều-lệ Dân-viện, do đạo chỉ dụ ngày 19 Avril 1920 lập ra, thì quyền trách của Nhân-dân đại-biểu viện Trung-kỳ là được tỏ ý-kiến về các vấn đề công-lich cho nhân-dân, được tham-nghị đến các vấn đề quan-hệ trong xứ, và cũng được dự-việc thảo-luận đến hết thấy các vấn đề cải-cách nữa.

Thưa quan Khâm-sứ, nếu ngài cùng các quan Nam-triều không coi Nhân-dân Đại-biểu viện là một cơ-quan hư-thiết trong nước, thì xin các Ngài hãy lưu-tâm đến các vấn đề hình-cầu của Dân-viện chúng tôi sẽ đề trình trong kỳ Hội-dồng thường-niên năm nay, mà Ngài cũng các Quan đại-chủ-tọa lễ khai-mạc ở nhà viện mới này là lần thứ nhất.

Nghị-trưởng Nguyễn-Trác

TÂY-BAN-NHA
Một cuộc bãi công trong
24 giờ

Cádiz, 5 Octobre. — Lao động tổng hiệp đã tổ chức một cuộc bãi công trong 24 giờ. Có xảy một cuộc xung đột khá dữ, đóng đến sáng: 1 người chết.

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KỲ

Quan Tổng-trưởng thuộc địa sẽ tới Huế

Có tin rằng đến ngày 1er Novembre quan Tổng trưởng thuộc địa Paul Reynaud sẽ tới Huế. Ngài sẽ ở lại trong hai ngày, đi viếng các lăng và hội kiến với các quan Tây Nam.

Buổi bế mạc Hội đồng
Dân biểu Trung kỳ
10 Octobre 1931

Kỳ hội năm nay đã bế mạc bữa 10 Octobre tại nhà Hội mới đường Jules Ferry; có quan Khâm sự, các quan Cơ-mật và một ít quan Tây Nam đến dự.

Sau khi quan Khâm-sứ đến, — nếm lời bốn giờ chiều — ông Viện trưởng đứng đọc bài diễn văn. Trong bài diễn văn khá dài, ông Viện trưởng có nói về cái nỗi ưu oan gia-họa, làm cho nhân dân không được yên ổn, rồi đồng ý về sự lập trường hậu bỏ lại, xin thi hành Dân luật và Hình luật Bắc-kỳ, xin đừng quên bớt số tiền học phí, v. v.

Trong bài diễn văn này cũng có xin cải cách mấy điều: như hạ thuế địa-huống năm cái 0,50 cho hạn địa nghèo, phân các hạng thuế địa-huống cho đúng, đặt hội đồng đề-xê và địa-huống môn bài và kiểm-lâm, xin bỏ ngạch tư-lich, xin lập lại cơ cấu v. v.

Sau hết cũng có nói lại vấn đề Lập-biên, và xin mở rộng quyền hạn của Viện Dân biểu, như lời hứa của quan Toàn-quyền Pasquier năm ngoái.

Ông Viện trưởng đọc xong, quan Khâm-sứ đọc bài đáp từ và bế mạc kỳ hội năm nay. Trong bài diễn văn của quan Khâm-sứ có trả lời tương khoản một bài diễn văn ông nghị trưởng, có việc hứa làm như lời thỉnh cầu, có việc ngài nói như điều không thể y được; như điều xin thi hành luật Bắc-kỳ thì ngài nói Bắc-kỳ với Trung-kỳ rất khác nhau..., không thể thi hành một thể luật được. Lại như việc bỏ ngạch tư-lich ngài cũng không chịu v. v.

Kỳ hội năm nay tuy đã bế mạc bữa 10 Octobre, nhưng việc cũng còn phải nhắc thêm hai ngày nữa, vì công việc chưa bàn hết được.

Phóng-viên

MỘT-CUỘC MẾT-TIN

(Tiếp theo trang nhất)

Tiếp theo, ông nhấn nhá lại những điều ông đã bày tỏ tại Hội-nghị Virhy. Ông nhấn nhá rằng cái tục này, lấy người ta, bất kỳ bằng người nào, thật là một tục dã man, tàn bạo trong xã hội người bản-xứ những sự ghê tởm.

Ông nhấn nhá một quyển tập-chí "INDOCHINE" ở Saigon, có đăng bài đại ý nhấn nhá rằng người Pháp đối với người An-nam không đồng với cách nghĩ đối với họ: đều lấy không chối cải được. Thật là một bài cảnh tỉnh người Pháp ở Đông-dương. Muốn cho yên tâm từ từ từ từ chỉ có một con là phải tỏ rằng chúng ta là người Pháp, ở thuộc địa cũng như ở quốc gia.

Lược-dịch

Lụt to
Mấy ngày rày ở Huế mưa luôn.

Tối ngày 9 Octobre qua ngày 10, 11 đã mưa lại thêm gió, nước sông Hương dâng lên rất nhiều, các con đường: Đông-ba, Đông-Khánh v. v., và nhiều chỗ trong thành đều bị nước ngập. Nhà cửa ở các nơi ấy cũng đều bị ngập cả. Có một chiếc đồ bị dìm, may vớt được hai người đàn ông ở trong ấy; ở trong thành cũng có ba đứa con nít bị ngập nhưng cũng cứu được.

Kể trong bốn năm nay thì cái lụt này là lớn nhất. Chắc là các miền thấp bị hư hại cũng nhiều.

Ph. V.

Sách cấm

Có nghị-dịnh quan Khâm-sứ ngày 3 Octobre 1931, cấm lưu hành và tàng trữ trong địa hạt xứ Trung-kỳ quyển sách nhạo dè "Tứ Nhà Nọ Nước" của Chung-phước-Mỹ, xuất bản ở Saigon.

THƯA THIÊN

Cái nạn ô tô

Trên con đường thiên-lý Huế — Hanoi từ cây số 7 đến cây số 8, thuộc huyện Hương-trà, trong mấy ngày mà xảy ra 2 cái nạn ô-tô.

1/ Bữa 2 Octobre, vào khoảng 10 giờ mai, một chiếc xe hơi, nghe như của sở Canh-nông-Huế, từ ngoài chạy vào, gần đến cây số 7, gặp một bãi cỏ, tránh thế nào mà phải trượt xuống ruộng, bốn bánh chổng lên trời ngơ rât ghê gớm.

Một người Tây và 2 người An-nam ở trong xe, vì trời mưa ruộng có nước nên phải ướt, song không nguy đến tánh mạng. May!

2/ Lại bữa 4 Octobre vào khoảng 4 giờ chiều, chiếc xe hơi chở hành khách Huế — Phố-ốc vào đến làng Triều-Sơn-Tây (gần km. 8) dẫn một đứa trẻ con 7 tuổi. Đổ nửa giờ thì đứa trẻ bắt đầu, vì bị vỡ não. Tội nghiệp.

Liên báo quan sở tại về khám xét rồi cho gia nhơn mai táng. Chưa biết quan xử phạt trái thế nào?

L. D. K. lại cáo

Câu chuyện đảo trâu

Giữa đồng ruộng làng An-truyền thuộc tổng Quảng-xuân, huyện Phú-vang, người ta có đào thấy một gốc cây to dài chừng 3m. Bọn mê tin trong làng cho là ông thần "Cội-góp" bọc làm miền thờ, lên đồng, xuống bóng đã mấy tháng nay. Gần đây lại có cái nạn trâu chết, các chủ trâu cũng đem đến đó cầu đảo với thần!

Cái nạn mê tin đến thế là tội bực, biết khi nào rĩa cho sạch?

Chuông-ileo

Cái nạn thiếu trâu cây

Huyện P. ô-vang về vùng An-truyền, năm nay bị cái dịch trâu, thường năm người ta thuê cây khoán mỗi mẫu 4500 là nhiều. Năm nay thì 75. 85 mà cũng chẳng có người thuê, nhiều người phải trả ruộng lại cho điền chủ.

Cái nạn dịch trâu, có hại cho nhà nông là dường nào!

B. L.

VINH

Một cô thiếu nữ bị bắt

Có Ng. P. Phúc năm nay 18 tuổi, người làng Kim-âm, huyện Ng. L. người ta bắt cô học sinh trường nữ học ở Vinh, làm con gái một lần bị bắt vì bị bắt người ta có oan trong đảng Cộng-sản. Nhưng sau

vì tìm không đủ chứng cứ nên cô lại được thả.

Mấy ngày nay có Phúc bỏ nhà đi chạy trốn trong rừng những miền quanh đây, vậy nên cô bị các nhà chuyên trách tìm nã. Vừa rồi viên Bang-lá tổng Đặng-xã đã bắt được cô Phúc giải về.

(B. Đ. P.)

NGHỆ-AN

Mới được tin dịch xác rằng Lê-phá-Phản đã bị bắt vì làm công sản và đi tổng giam tại lao Vinh để chờ xét.

Lê-phá-Phản quản lý Hài-hội là con Cự cổ Giải-Huân.

S. T.

QUANG-BÌNH

Giám-bót 18 thầy giáo sư
Có tin rằng quan trên tỉnh Quảng-bình định phải bớt 15 thầy giáo sư. Hiện đã sẵn có mấy thầy từ chức và mấy thầy bị bãi-chức, tất cả là 8 thầy, còn 7 thầy nữa thì nghe quan còn đốc nói rằng đầu năm tây sẽ bớt, ai bỗng thì bãi. Thế là 3 tháng nữa thì có 7 thầy sẽ bị bãi vào con đường thất-nghiệp!

Đ. X.

Học trò không chống học

Trường dự bị Xuân-dục thuộc phủ Quảng-ninh ở vào chỗ rất thuận tiện, vì vậy mà số học trò càng ngày càng tăng thêm. Năm nay đầu làm trường sơ-đẳng, học trò lại còn thêm đông nữa. Thế mà nhà trường vẫn hẹp hòi như trước làm cho học trò không chỗ học, vì vậy thầy đốc trường đó không nhận trẻ con vào học nữa.

Cây Đa

PHAN-RI

Hiếp người là!

Hôm ngày 7 tháng 8 ta lúc 6 giờ tối có tên lính phủ Hòa-da là Thiệp Đại đến tại xích hậu Tân hòa bắt dân canh đũa đến nhà Lý trưởng (cách 20 thước tây), một tên đi canh đi theo Đại không vừa ý, bèn bẻ cây rào đánh dân canh (tên Lai) hương lý nghe tiếng đã ào chạy đến can không cho đánh. Lúc đó Đại giở ngón vu tội cho người, lấy trái ra đối, hương lý dụt lại.

May trái chưa cháy dụt, không thì khôn với bác, cái thói hăm hiếp khá ghê gớm!

Không s.

BẮC-KỲ

Khám phá một nơi làm bạc giả
Được tin báo, sở Sen-dâm Hải-dương cùng quan phủ Ninh-giang đến khám nhà tên Phạm-bầy-Cur tức Dương ở làng Trang-liệt thuộc tổng Kế-sai, bắt được ba cái khuôn gò in giấy bạc một đồng, những bình thuốc vẽ, mấy quán bát và 24 tờ bạc giấy giả đã làm xong.

Hỏi thì Dương khai rằng vì nghèo mà p. ai làm nghề này, từ trước đến nay làm được 30 tờ đã giao cho người làng xóm tên là Thị-Môi mang đi tiêu ở nơi khác.

Dương và vợ đã bị bắt giải về Hải-phong xét hỏi.

(B. Đ. P.)

Một tờ báo cho anh em học sinh lớp Sơ-đẳng

Tờ tuần báo gọi là "Le Cephis" (Certificat d'études primaires franco Indigènes), do ông Võ-ngọc-Liên làm chủ nhiệm, vừa mới xuất bản tại Hanoi. (38-Rue de Stores).

Bài vở soạn rất kỹ-lưỡng và theo chương trình lớp Sơ-đẳng, Luận-lý, địa-dư, toán-pháp, v. v... mỗi bài ở dưới có giải-nghĩa rõ ràng. Thật là một tờ báo có ích cho học sinh lớp Sơ-đẳng và học sinh thi vào các trường cao-đẳng tiểu học. Vậy có lời giới thiệu cùng anh em.

Tiếng-dân

Préparation au Baccalauréat

Les répétitions spéciales pour la préparation au Baccalauréat seront ouvertes à l'Institut GIA-LONG le Jeudi 15 Octobre à 8h du matin.

S'inscrire dès maintenant, car le nombre des places est limité.

TRUNG NHẬT XUNG-ĐỘT

Người Nhật đoạt máy bay của người Tàu

Bắc-linh 4 Octobre. — Có tin ở Phụng-thiên về nói rõ rằng quân Nhật lấy máy bay của người Tàu ở trường bay, sơn dấu hiệu ra ngoài rồi dùng.

Việc từ chức của chủ-tịch
Hương-cảng 2 Octobre — Theo lời các báo Tàu đăng thì bức thư trả lời của Tưởng chủ tịch cho ba câu hỏi của cánh Quảng-Đông đã đến nơi ngày hôm qua. Bài trả lời ấy chánh giới đã ra cho người ta biết và nói rằng Tưởng-giới-Thạch sẵn lòng tha cho các người quốc sự bị cầm cổ về phái phản Nam-kinh, trong số ấy có cả Hồ-bán-Dân và Lý-tế-Thâm; nhưng Tưởng lại thiết tưởng đương hồi quốc gia hữu sự (Xem tiếp trang tư, việc Thế giới)

Nên học tại TRƯỜNG GIA-LONG

Rue Julien Blanc - HANOI
là trường tư có giá trị nhất Đông-Pháp. Dù các lớp cho nam nữ học sinh tự lập đồng đều cho đến các lớp thành chung, lớp luyện học sinh thi tú tài và thi vào các trường cao-đẳng Đông-Pháp. Có các khi cụ tui tấn và hoàn hảo để giúp sự diễn giảng như là:
Mấy chớp bóng, máy lưu thanh, máy truyền thanh, máy in, các vật liệu và máy đồ thí nghiệm và các khoa học, các bức vẽ và cách trí, địa dư.

Các giáo sư tây, nam đều có bằng cấp. Kỳ thi nào học trò đỗ cũng nhiều. Học tại trường và học theo cách gửi thư.

BIỂU

Tôi biểu 1 môn đồ dùng thường ngày, rất hữu-ích và có giá trị. Gửi 1 con có 5 xu cho:

P. ROUSSEL, B. P. 48, CHOLON

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

Tiền-Nương lai-cáo

HÀN-VIỆT TỬ-ĐIỂN: đương in
6.000 chữ đơn — 35.000 tiếng kép
Hàng tối 7500 tiếng thường 5500
ở xa xin thêm 0,50 tiền cước.
Tờ bay ala đặt trước cả tiền.

Đào-duy-Anh, Huế

DRAGÉES

Vermifuge

RUDY

Trị bệnh

SÁN LÀI

Thuốc viên Dragées Rudy trị bệnh sán lòi rất thần hiệu, và làm cho người ta trở nên tráng kiện. Người lớn con nít đều dùng được.

Thuốc viên Dragées Rudy có bán tại các nhà thuốc ở Saigon và các hãng thuốc ở các tỉnh.

PHARMACIE NORMALE (L. SARRAU)

119-123 rue Catinat - SAIGON (là hãng thuốc đáng tin cậy, tạo lập để hơn năm chục năm rồi).

Tường-giới-Thạch về vườn

Vừa rồi vì không chịu đựng được cái thời-cuộc rối-bung, Tường-giới-Thạch đã phải từ-chức. Sau khi họ Tưởng về vườn rồi không biết có năng lực Tổng-lieu có còn có tiền gửi sang NHÀ-ĐỒ CHANH-HUNG mua các đồ trang sức bằng vàng, bạc và ngọc-thạch nữa không?

At bán giấy quốc-trái xin mang lại số 62 hàng Bạc.

Tiền-Nương lai-cáo

SÁU BÀN CHÂN

Người đại-diện của chúng tôi, M. Nguyễn-dức-Điều, bấy lâu đã đi gần khắp xứ Trung-kỳ; tôi đâu cũng được các nhà đại-lý Khuyển-Diệp, các nhà-buôn Khuyển-Diệp, các anh em chỉ em quen biết Khuyển-Diệp, hết lòng giúp sức và tỏ bày nhiều ý-kiến hay trong việc tiến-hành của Khuyển-Diệp. Vậy chúng tôi xin có lời cảm ơn chung hết Khuyển-Diệp, để chúng tôi liệu sắp đặt cho đi ngay, bao nhiêu phí tổn chúng tôi đều chịu hết.

Chúng tôi lại mới phải thêm hai người, Dương-dinh-Chương với Lê-văn-Tụy, để cùng M. Nguyễn-dức-Điều, quanh năm chia nhau đi khắp nơi trong xứ Đông-Puáp, làm việc cho Khuyển-Diệp. Ba người đều có nóm theo đủ các giấy má ủy-quyền của chúng tôi.

Về hạt nào mà Khuyển-Diệp tiêu-thụ chưa được mạnh, hoặc có kẻ dùng lối dè-hèn để cạnh-tranh cùng Khuyển-Diệp, thời chúng tôi phải người tới trước. Còn nhà đại-lý nào cần người phụ-sức trong ít lâu, xin cứ tin cho chúng tôi biết, để chúng tôi liệu sắp đặt cho đi ngay, bao nhiêu phí tổn chúng tôi đều chịu hết.

Viên-Đệ Đông-Hời

Đánh giầy-thép: VIENDE DONGHOI

<https://tieulunhonto.org>